RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Kadernota 2025

BESLISPUNTEN
1. In te stemmen met de Kadernota 2025;
1.1 en met de voorstellen, zowel structureel als incidenteel, zoals opgenomen bij de diverse doelenbomen in de Kadernota 2025 en samengevat in de tegel “Voorstellen”;

INLEIDING
In het kader van de Planning & Control-cyclus is de Kadernota 2025 opgesteld. De kadernota is de basis van de programmabegroting. Conform wens van de gemeenteraad wordt de programmabegroting de kadernota met daarin opgenomen de wijzigingen.

De financiële situatie dwingt ons tot scherpe strategische keuzes. Bij het maken van die keuzen vallen we terug op ons bestuurlijk gekozen scenario: economisch sterk Twenterand met een sociaal kloppend hart. Dit was al ons profiel, maar zal voor de komende tijd verder worden aangescherpt: wat is er nu en voor de langere termijn nodig voor een economisch sterk Twenterand met een sociaal kloppend hart. De Integrale Beleidsnota (IBN) sociaal domein en de Maatschappelijke Agenda (MAG), het Programmaplan Woningbouw 2024-2027 en de startnotitie economische visie geven daaraan al goede richting.

Het college wil voorkomen dat we een minimale gemeente worden waar alleen de aandacht op wettelijke taken komt te liggen en rendabele investeringen zowel economisch als maatschappelijk - voor de langere termijn niet mogelijk zijn. Gezien de verwachtingen en huidige onduidelijkheid is in het algemeen gekozen terughoudend om te gaan met voorstellen waarbij nieuwe, structurele middelen benodigd zijn. Er blijven onzekerheden vanuit het Rijk, ook vanwege het nieuwe kabinet, en daarnaast zijn er ook personele vraagstukken lokaal die onze aandacht vragen. Hiertoe wordt een aparte notitie opgesteld. Het college komt daar concreet op terug in de begroting van 2025.

Voor het sociaal domein geven vier pijlers richting aan de strategische keuzes: De (1) zelfredzame, (2) participerende, (3) gezonde en (4) de lerende Twenterander. Voor het ruimtelijk domein ligt de centrale aandacht op de invoering van de omgevingswet en het versnellen van de woningbouw om het woningaanbod beter aan te laten aansluiten bij de woningbouwbehoefte. Voor economie is in de startnotitie economische visie de denkrichting ontwikkeld om als strategische keuze voor het behoud van essentiële voorzieningen in te zetten op gematigde bevolkingsgroei van Twenterand.

Voor het programmaplan wonen is incidenteel voor de jaren 2025-2027 € 2,8 miljoen opgenomen. Verder zijn er onder andere middelen opgenomen ten behoeve van de aanloopkosten voor de ontwikkeling van vier open, vitale sportparken, het stimuleren van biobased telen en het gezond, lokaal, plantaardig produceren en consumeren van voedsel. Behalve voor strategische keuzes zijn er middelen opgenomen ten behoeve van (extra) kosten voor de uitvoering van wettelijke verplichtingen zoals maatwerkvoorzieningen en inkoop jeugd. Maar ook voor bijvoorbeeld onderhoud van de wegen aan de Hammerflier en de Noorderweg. Voor het ondernemersfonds zal - op verzoek van ondernemers - een hervorming plaats vinden naar een investeringsfonds.

BEOOGD EFFECT
Een reëel sluitende meerjarenbegroting, gekoppeld aan solide bedrijfsvoering (doelenboom Bedrijfsvoering), waarmee de beoogde maatschappelijke effecten gerealiseerd kunnen worden.

ARGUMENTEN
1.1 Elk jaar wordt, in het kader van de Planning & Control-cyclus, een Kadernota opgesteld.
1.1 Elk jaar wordt, in het kader van de Planning & Control-cyclus, een Kadernota opgesteld.

Het opstellen van de Kadernota gebeurt in voorbereiding op de wettelijke plicht aan de toezichthouder een reëel sluitende begroting aan te bieden vóór 15 november van elk jaar voorafgaand aan het betreffende boekjaar. In de Kadernota 2025 zijn de ontwikkelingen voor de toekomst het inhoudelijk vertrekpunt, basis hiervoor zijn het coalitieakkoord en het collegeprogramma. . Elk 'inhoudelijk perspectief' (per programma) eindigt met de afweging of de ontwikkelingen leiden tot opgaven waar wij als gemeente een rol in spelen. Het financiële vertrekpunt voor deze kadernota is de Programmabegroting 2024 en de daarbij behorende meerjarenschijven

1.1a De voorstellen genoemd bij de doelenbomen worden verwerkt in de programmabegroting 2024
Bij de doelenbomen zijn concrete voorstellen gedaan waar in 2025 op ingezet gaat worden, met de financiële (incidentele dan wel structurele) consequenties.

2.1 De Kadernota 2025 ter vaststelling voor te leggen aan de raad.
Alle voorstellen en keuzemogelijkheden in de kadernota dienen ter vaststelling aan de raad te worden voorgelegd. De raad heeft immers het formele budgetrecht.

KANTTEKENINGEN

2.1 .De kadernota is vanaf 2026 niet meerjarig sluitend
Met de geformuleerde voorstellen wordt verder gewerkt aan het coalitieakkoord en het collegeprogramma. De kadernota voorziet niet in sluitende jaarschijven voor 2026, 2027 en 2028 en it ligt hiermee in lijn met de gesprekken met de VNG.

UITVOERING

De Kadernota 2025 wordt, inclusief de aangenomen amendementen en moties, verwerkt in de Programmabegroting 2025. De programmabegroting is in dat geval: de kadernota met daarin opgenomen de wijzigingen. In de programmabegroting worden wijzigingen ten opzichte van de kadernota uitgelicht. Deze wordt in november 2024 aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

FINANCIËN

Financieel gezien is het vertrekpunt voor deze kadernota het saldo uit de programmabegroting 2024. De meerjarenraming sluit negatief. Er zijn nog veel onzekerheden over de verwachtte inkomsten in de komende jaren. Het Rijk heeft vanaf 2026 structurele bedragen uitgenomen uit het gemeentefonds, daar staat tegenover dat de opschalingskorting is afgeschaft (maar daarmee is het ravijn niet opgelost). Voorlopig blijft het nog onbekend of het nieuwe kabinet gemeenten gaat compenseren en in welke omvang.
De uitkomsten van de meicirculaire zijn bij het opstellen van deze kadernota nog niet bekend. Er is wel een inschatting gemaakt op basis van de voorjaarsnota van het Rijk. Zodra de meicirculaire is ontvangen zal deze inschatting worden geactualiseerd en separaat bij deze kadernota worden aangeboden.

Na verwerking van alle voorstellen sluit de jaarschijf 2025 met een positief saldo van € 45.343. We verwijzen u naar de inleiding van de Kadernota 2025 voor het financiële staatje.

COMMUNICATIE

De Kadernota 2025 wordt gepubliceerd op het online publicatieplatform www.twenterand.begrotingsapp.nl'. Met deze manier van communiceren zijn de P&C documenten digitaal, op elk moment en op elk mobiel apparaat te raadplegen.

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,	de burgemeester,
	
P.F.G. Rossen	mr. J.C.F. Broekhuizen